

LBRIS | We know
books
SAM KNIGHT

Biroul de Premoniții

ÎNTÂMPLĂRI ADEVĂRATE

I

Școala de muzică funcționa într-o casă dintr-un șir de imobile construite în același stil, pe una dintre șoselele principale care duceau de la Londra către nord. Fațada ei era placată cu piatră de râu, exact așa cum aveau și casele învecinate. La ferestrele boltite se vedeau perdele din dantelă și trandafiri frumoși, bine îngrijiți. O arcadă curbată, din cărămidă roșie, încadra ușa din față, iar în stânga ei atârna o firmă de culoare neagră, pe care stătea scris, cu litere aurii, îndrăznețe, în caractere diferite:

Domnișoara Lorna Middleton

Profesoară de Pianoforte și

Balet Dans

Carlton Terrace, Nr. 69 – New Cambridge Road

Aproape nimeni nu îi spunea „Lorna“. Prenumele ei era Kathleen, iar în scrisori semna „Kathy“ sau „Kay“. Era, pentru aproape toată lumea care o cunoștea, domnișoara Middleton. Cânta frumos la pian cu mâinile sale mici. Avea părul ondulat și închis la culoare, dinți iepurești și un accent pronunțat, specific zonei New England, care, în combinație cu un anumit magnetism personal înnăscut, făceau din domnișoara Middleton obiectul unei oarecare fascinații în Edmontonul postbelic. Elevii veneau la lecțiile ei de la

UBRIS | We know
Books

vârsta de trei sau patru ani și mulți dintre ei aveau să și-o aducă aminte pentru tot restul vieții lor ca pe o figură deosebită.

Domnișoara Middleton nu intra sau stătea firesc într-o încăpere; ea se mișca; ea poza. Școala ei urma o programă care – susținea ea – avea multe în comun cu metoda oferită la Trinity College, Guildhall sau Royal Academy. Dar fiecare dintre cursurile ei de dans începea cu rularea covorului din camera de zi și îndepărtarea scaunelor din drum, în timp ce șase fete, și din când în când câte un băiat, intrau și își găseau loc pentru a exersa „port de bras”¹, sprijinindu-se de o etajeră. Domnișoara Middleton cânta la pian cu spatele la elevi, pe un taburet rotativ. Mobila din jurul ei era închisă la culoare și avea un aer oarecum distins. Sub fereastră trona o canapea din piele cu picioare de alamă, mărturie a averii moștenite, care făcea însă notă discordantă cu reproducerile ieftine atârinate pe pereți, înfățișând cavaleri și frumoase domnițe sfioase din secolul al XVIII-lea, sau cu afișul care atrăgea atenția asupra absențelor și a plăților întârziate, lipit cu bandă adezivă pe una dintre vitrine. În afara acestei camere, cei din clasa următoare așteptau așezați pe scări, încercând să nu îi stea în cale lui Annie, mica și apriga mamă a domnișoarei Middleton. Annie fusese cândva o mare frumusețe și – se zvonea – chiar curtezană la Paris.

Domnișoara Middleton își numea elevii „Carltonii Voioși”. De câteva ori pe an, punea în scenă spectacole ambițioase ale cursanților școlii ei, din cauza cărora trecea întotdeauna printr-o mare încordare. În timp ce Annie cosea costume speciale, domnișoara Middleton repeta diverse acte individuale cu nu mai puțin de patruzeci de copii, precum și o scenă de grup, inspirată probabil din câte o comedie de tip *musical*, pe care o considera în momentul respectiv marea ei dragoste. Pe parcursul pregătirii acestor spectacole,

¹ Termen de specialitate din balet, care se referă la un anumit mod de „purtare a brațelor”, astfel încât trecerea de la o postură de balet la alta, în timpul exercițiilor, să fie armonioasă. (n.red.)

„Carltonilor Voioși“ li se reamintea, nu o dată, că domnișoara Middleton avusese propria sa carieră în dans. Camera de zi de la numărul 69 era ticsită cu afișe de spectacol, de pe care data reprezentației fusese însă ștearsă cu grijă – de exemplu, o tăietură de ziar din vremea când dansase pe scena din Boston Common în fața unei mulțimi de cincizeci de mii de oameni, sau fotografia unei tinere femei executând un „grand jeté“¹, realizată de un anume „Bruno de la Hollywood“², după cum spunea ea.

Nu dădea nicio altă informație. Elevii domnișoarei Middleton împărțeau doar sentimentul a ceva măreț care nu se întâmplase niciodată până la capăt, și convingerea, care se amplifică în timp, că ambițiile profesoarei lor le depășeau pe ale lor. Cel mai adesea, domnișoara Middleton nu se despărțea de elevii ei decât când aceștia ajungeau la adolescență și începeau să își ia mai puțin în serios lecțiile. La rândul lor, elevii își dădeau seama că rar o vedeau pe domnișoara Middleton altundeva decât în camera de zi de la numărul 69; auzeau bârfe cum că accentul ei american ar fi putut fi afectat sau artificial; nu era genul de persoană pe care să o vezi la cumpărături în Edmonton Green. Deși nu era bătrână (vârsta ei fiind însă imposibil de ghicit), era evident că marile speranțe ale domnișoarei Middleton rămăseseră în trecut, că adevăratele ei visuri nu se îndeplinseseră.

În ultima parte a vieții sale, domnișoara Middleton scrisese la mașină o listă cu instrucțiuni proprii pentru predarea muzicii. Însă nu era clar cui îi era destinată. Regula numărul cinci îi privea pe elevi: „Nu cânta după ureche!“ Cea de la numărul șapte era o recomandare pentru profesori: „Octavele trebuie predate cât mai

¹ Termen de specialitate din balet, ce descrie un salt spectaculos în timpul căruia picioarele pot ajunge într-o poziție acrobatică de tip șpagat, în timp ce întregul trup este în aer. (n.red.)

² „Bruno of Hollywood” sau „Bernard of Hollywood” este numele popular sub care a fost cunoscut un fotograf de vedete care a profesat cu succes în Statele Unite între anii 1940-1950. Numele său real era Bruno Bernard Sommerfeld. (n.red.)

devreme posibil!“ La numărul nouă nu era scris nimic. Multe dintre ele nu erau reguli în adevăratul sens al cuvântului, ci observații sau rugăminți personale ale domnișoarei Middleton, precum:

„12. Cântă cât mai precis și cât mai bine posibil și nu uita că și profesorul poate avea dureri de cap și își poate pierde răbdarea, la fel ca și elevul!“

„22. Povestea elevului care purta mănuși în timp ce exersa.“

„26. Nu repeta mereu totul!“

*

Într-o zi friguroasă de iarnă, când domnișoara Middleton avea vreo șapte ani, întoarsă acasă de la școală, pentru prânz, o văzu pe mama sa prăjind ouă pe sobă. „După vreo două minute, pe neașteptate, un ou a sărit din tigaie. S-a ridicat sus-sus până când aproape că a atins tavanul“, avea să scrie domnișoara Middleton într-o carte de memorii publicată, pe cheltuiala ei, în 1989. Entuziasmată de ceea ce văzu, fugi înapoi la școală să le spună prietenelor ei. „Când am ajuns să repet povestea aceasta a mia oară, copiii se gândeau că aveam să îmi iau zborul eu însămi, până la nori“, scria ea. Dar Annie fu îngrijorată. Se sfătui cu o ghicitoare, care îi spuse că un ou care sare din tigaie simbolizează moartea cuiva apropiat. Câteva săptămâni mai târziu, una dintre cele mai bune prietene ale lui Annie, care se căsătorise recent, murea și era îngropată în rochia ei de mireasă.

„Nu pot spune ce am simțit atunci cu adevărat sau ce simt acum“, scria mai târziu domnișoara Middleton. Într-o formă sau alta, avusese premoniții toată viața ei. Compara ceea ce simțea în timpul lor cu senzația pe care o ai atunci când știi răspunsul la un test de ortografie. Îi apăreau nume și cifre. „Sunt introdusă în aceste stări de ceva care arată precum un fulger de lumină. Un bec electric.“ – nota ea. Pe când domnișoara Middleton avea unsprezece ani, de exemplu, simți un impuls irezistibil să ia legătura cu profesorul ei

de pian, un tânăr de origine germană, care tocmai trecuse printr-o internare în spital pentru o tulburare nervoasă. După ce se rugă îndelung de părinți să îl sune, află că, între timp, se otrăvise mortal în apartamentul lui. „A intervenit soarta, se pare, și exact atunci i-a sunat ceasul“, reflecta ea ulterior. „Dar nu am putut scăpa de gândul că, dacă aș fi reușit să dau de el mai devreme, ar fi venit din nou la noi la cină și am fi putut discuta orice problemă.“ Domnișoara Middleton era singură la părinți și percepea lumea ca fiind deosebit de receptivă și ușor de deslușit pentru ea. „Totul se petrece exact așa cum simt eu că are să fie“, îi scria ea unei verișoare. Mama ei îi interzisese însă să mai spună ce urma să se întâmple.

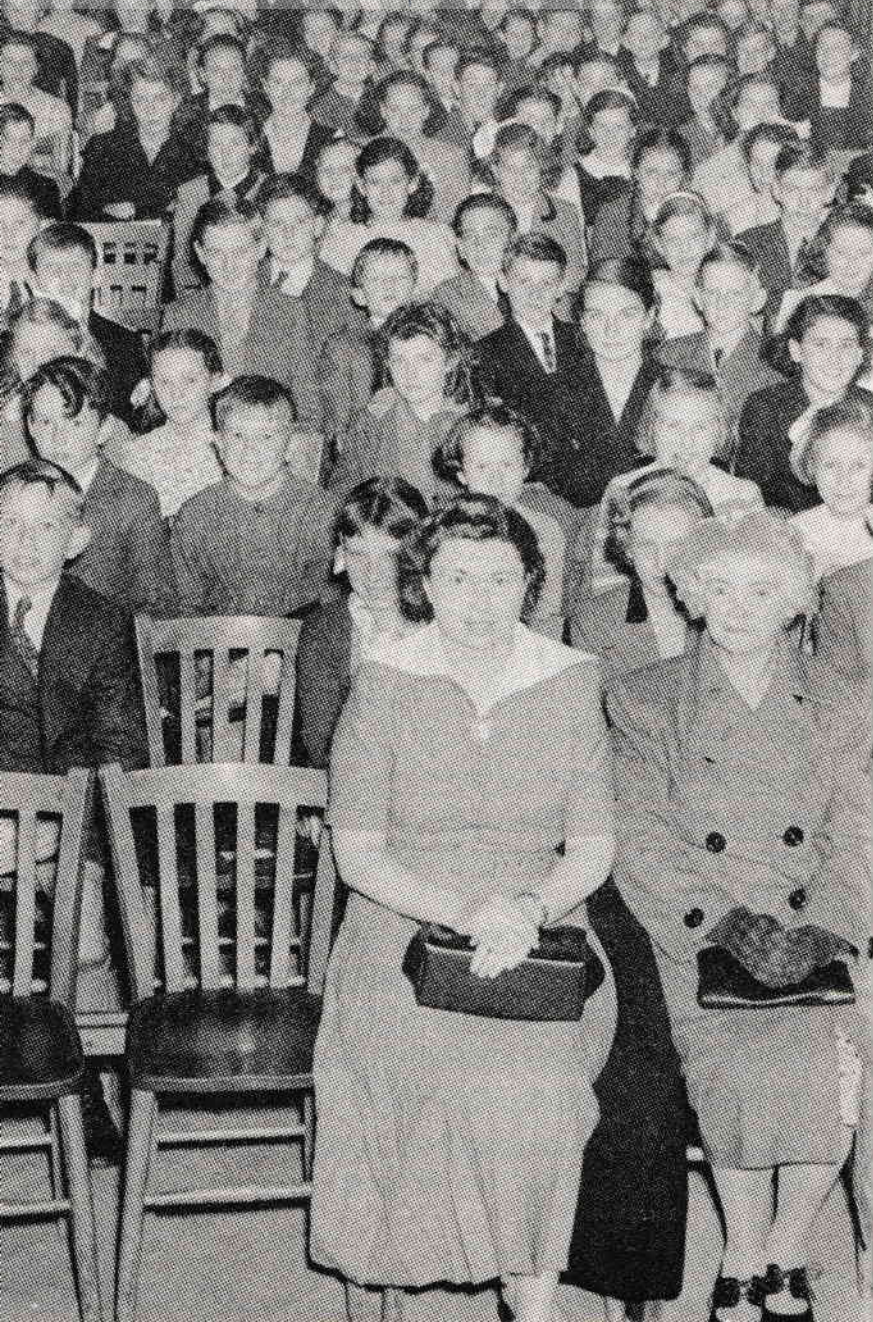
Domnișoara Middleton considera copilăria cea mai fericită perioadă din viața ei. Îi plăcea să se lase în voia amintirilor despre „casa mare cu douăsprezece camere“ în care locuise și despre tatăl ei, Henry, care „primise un post“ în America. Realitatea era mult mai modestă însă. Annie și Henry erau englezi. Henry provenea dintr-o familie prosperă, care deținea o companie producătoare de mobilă și treizeci de proprietăți în Islington și Hackney, în nordul Londrei. Annie se trăgea dintr-o familie cu cinci copii din Liverpool. Se întâlniseră la Paris nu cu mult înainte de Primul Război Mondial și trecuseră oceanul în America pe un vas numit *Bohemia*, în mijlocul unui soi de scandal (Annie lăsa în urmă, în Franța, un băiețel). În Boston, unde s-a născut domnișoara Middleton în 1914, Henry a avut o slujbă la docurile din nord, lucrând ca mecanic la un depozit de conserve, faimos pentru șunca lui cu mirodenii.

De locuit, locuiau în Dorchester, la marginea orașului. Îndrumată de Annie, domnișoara Middleton a luat lecții de pian, dans și dicție. S-a pregătit cu un profesor rus de balet și a mers de asemenea la un liceu progresiv¹, unde a învățat design vestimentar, dar și

¹ Cu o curriculumă axată pe învățarea practică, experiențială, multidisciplinară. (n.red.)

EBRIS

We know
books

cum se repară mașinile și aparatele de radio. A avut o prietenă, Gloria Gilbert, care a ajuns la Hollywood și care, pentru piruetele ei, a fost supranumită „Titirezul Uman“. Dar Henry și-a pierdut slujba. În 1933, familia a trecut înapoi Atlanticul, urmărită de datorii.

Întoarcerea în Anglia a fost umilitoare. Carlton Terrace era o stradă de jocari, operatori de tipografie și dulgheri; un tărâm liniștit, suburban, care nu avea nimic în comun cu Parisul, Hollywoodul și restul familiei Middleton. La 50 de ani, Henry își găsi de lucru ca strungar. Dar, mai rău decât atât, domnișoara Middleton merse la audieri la Sadler's Wells¹, însă nu își putu permite taxa de școlarizare. Când începea cel de-al Doilea Război Mondial, ea lucra ca profesoară de dans la Prince's Dance Hall, aflat în Palmers Green, în nordul Londrei, la o milă și jumătate distanță de casă. Totodată, lua lecții de pian la lumina lumânărilor, de la un organist în vârstă numit domnul E.A. Crusha. Ferestrele casei lui fuseseră spulberate în timpul unui raid aerian.

Într-o noapte de sâmbătă, în martie 1941, domnișoara Middleton se pregătea să iasă în societate pentru prima dată de la începutul campaniei *Blitz*² în toamna precedentă. La Prince's Dance Hall se sărbătorea ziua Sfântului Patrick. Locul avea să fie înțesat de oameni pe care îi cunoștea. Deși sunaseră sirenele, avertizând raid aerian, și se auzea bubuitul bombelor care cădeau, domnișoara Middleton era hotărâtă să plece. Tocmai când era pe cale să iasă din casă, o prietenă trecu pe la ea. Discutară dacă era bine să meargă, iar domnișoara Middleton decise că da.

¹ Unul dintre cele mai cunoscute spații din lume dedicate artelor spectacolului, cu accent tradițional pe dans. Este situat în Londra și are o vechime de peste trei secole. (n.red.)

² Blitz - Campania celui de-al Treilea Reich de bombardare a Marii Britanii în 1940 și 1941, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Termenul a fost folosit pentru prima dată de presa britanică și provine din „Blitzkrieg“, cuvântul german pentru „război-fulger“. (n.tr.)

Nu plecaseră bine, când domnișoara Middleton trecu printr-o stare pe care avea să o descrie mai târziu ca pe „o senzație extrem de ciudată“. O luă de braț pe prietena sa și se întoarseră acasă, unde se așezară să joace cărți cu Annie. În timpul jocului, la ora 20.45, un bombardier german fu lovit de artileria antiaeriană și își eliberă încărcătura puternic explozibilă deasupra cartierului Palmers Green. La Prince's era plin de dansatori. O fată de șaisprezece ani pe nume Wyn stătea deoparte cu prietenele ei și privea cuplurile care se învăteau în dans, când simți o pală puternică de vânt și își dădu seama că o parte a clădirii căzuse. „Nu mai auzi nimic. Așa a fost când a căzut bomba.“ – avea să povestească ea într-un interviu la BBC. „Totul s-a scufundat în beznă.“ Un marinar strigase către cei din sală, spunându-le să meargă lângă pereți. Wyn fusese salvată dintre dărâmături. Ajunsă la aer, văzuse cum victimele scoase din sala de dans erau așezate pe trotuar. Din fericire, numai doi oameni muriseră. Însă pe Green Lanes, un troleibuz electric fusese prins în focarul exploziei. Un pompier, George Walton, sosise imediat să verifice troleibuzul. În momentul exploziei, acesta se îndrepta spre Southgate Town Hall. Patruzeci și trei de pasageri, care călătoriseră stând unii în picioare, alții așezați, citindu-și ziarele, erau toți morți.

*

În timpul *Blitz*-ului nu era ceva neobișnuit să crezi că viața ta fusese salvată sau schimbată de o premoniție. Peisajul urban cu străzi distruse și riscul de a muri în orice clipă făceau din oraș un loc ciudat, în care nu mai era ușor să delimitezi ceea ce era real de ceea ce exista doar în mintea oamenilor. În timpul raidurilor, care se repetau aproape noapte de noapte, londonezii căutau un sens și o alinare oriunde le puteau găsi. Un pompier a cărui sarcină era să meargă pe urma bombardamentelor și să stingă incendiile mici,

observase că ori de câte ori își curăța cizmele de cauciuc, părea să urmeze o noapte proastă. Așa că le lăsa murdare.

În primăvara anului 1942, în cadrul unui sondaj realizat de Mass Observation – o organizație de cercetare a opiniei publice care fusese înființată pentru a înregistra experiențele vieții cotidiene în Marea Britanie –, cetățenii erau întrebați despre credința lor în supranatural. Aproximativ un sfert dintre respondenți credeau într-o formă de ocultism, și o proporție destul de asemănătoare era formată de cei care credeau că exista viață de apoi. Mulți contestau însă premisa de la care pleca sondajul, considerând că ar fi fost necesar să se facă distincție între ceea ce era magic și ceea ce era pur și simplu încă neînțeles. „Nu știu unde începe «supranaturalul» și unde se termină «subconștientul»“, răspundea un profesor de 51 de ani din Barnet. În timp ce lucruri categoric înfricoșătoare, cum ar fi fantomele sau ectoplasma¹, erau atribuite sferei supranaturalului, în Marea Britanie de la mijlocul secolului XX exista mult mai puțin acord cu privire la fenomene precum telepatia și evenimente aparent comune, între care și premonițiile, care sugerau în schimb zone nedescoperite ale fizicii și ale minții. Un respondent al sondajului Mass Observation scria:

„Uneori am senzații foarte puternice că se vor întâmpla anumite evenimente. Pare că nu are nicio noimă ceea ce spun, dar eu știu. Uneori sentimentul acesta are un fundament logic, alteori nu. Până de curând nu le luam în seamă și nici nu le observam cu seriozitate, însă am realizat că se confirmau. Acum sunt vigilant încă dinainte, și ulterior doar constat că rezultatele la care mă așteptam s-au produs întocmai.“

În vara lui 1944, teroarea oarecum previzibilă a raidurilor nocturne ale *Blitz*-ului avea să fie înlocuită de incertitudinea

¹ Așa-zisă substanță emanată în timpul tranșelor de către un medium, conform convingerii spiritiștilor. (n.red.)

privind momentele în care urmau să cadă bombe „zburătoare“. Rachetele germane V1, și mai târziu V2, puteau lovi la orice oră din zi sau din noapte. Pentru mulți londonezi, răvășiți de cei cinci ani de război, noile bombe erau mai înspăimântătoare decât orice trăiseră înainte. Într-o strategie care urmărea să îi deruteze pe spionii germani și pe lansatorii de rachete din nordul Europei, presa locală era dezinformată înadins de autoritățile britanice în legătură cu orele reale la care căzuseră bombele. Era greu să găsești un sens în ceea ce se întâmpla. Cetățenii emiteau propriile teorii privind zonele sigure și nesigure ale Londrei, despre posibilitatea de a doborî rachetele sau despre felul în care cădeau acestea, individual ori grupat. „Nu mi-a fost frică în timpul războiului, până când nu au început să vină rachetele,“ își amintea în interviul ei pentru BBC Wyn, fata care supraviețuise bombardamentului de la sala de dans. O rachetă V2 distrusese o fabrică de uniforme militare din Edmon-ton, nu departe de locul unde locuiau atât ea, cât și domnișoara Middleton. „Noroc că era noapte!“ spunea Wyn. „Fabrica a fost rasă de pe fața pământului.“ În 1946, Roland Clarke, un statistician de la Prudential Assurance Company, care lucrase în serviciile de informații militare și studiasse rachetele V1 în timpul războiului, publica o analiză de o pagină, care localiza punctele în care căzuseră acestea pe teritoriul Londrei. El demonstra că, pe un areal de 144 de kilometri pătrați în sudul orașului, unde aterizaseră majoritatea dintre ele, rachetele V1 loviseră aproape perfect aleatoriu, conform unei formule matematice denumită Legea lui Poisson. Aceasta fusese folosită la fel de precis în 1898, pentru a calcula numărul de soldați prusaci omorâți accidental de cai.

*

Pe la mijlocul anilor 1960, domnișoara Middleton ținea lecții în camera de zi de la numărul 69 deja de aproape un sfert de secol.

LIBRIS | We know books

Ajunși septuagenari, Henry și Annie moșteniră patru case în Holloway, un cartier muncitoresc din nordul Londrei, și decedară nu mult după aceea. Domnișoara Middleton începu să țină pisici, care se înmulțeau. La un moment dat veni să locuiască acolo Les Bacciarelli, un emigrant polonez care lucra la Poștă. Bacciarelli era o veche iubire înflăcărată a domnișoarei Middleton, din timpul războiului. El deveni companionul ei pe viață. Ea îl numea chiriașul ei.

Premonițiile continuau să îi modeleze și să îi schimbe direcția vieții. După decesul mamei sale, domnișoara Middleton urmă intuția pe care o avusese în copilărie – aceea că fiul demult abandonat al lui Annie ar trăi în Franța, într-o casă drăguță, lângă un râu. În 1962, cu ajutorul Ambasadei SUA de la Paris, domnișoara Middleton își găsi fratele vitreg, Alexander, care locuia într-o casă veche dintr-un orașel de pe malul râului Sarthe, în partea de sud-vest a orașului.

Domnișoara Middleton nu lucrase niciodată ca medium, dar nici nu părea deranjată peste măsură de senzațiile pe care le trăia. „Nu văd niciun motiv pentru care acest dar ar trebui să fie mai înspăimântător decât o minte matematică“, spunea ea. Obişnuia să le arate elevilor săi de la cursul de muzică desene cu viziunile ei și se mai plângea uneori de faptul că ajungeau la ea prea multe informații. După cum își amintea Christine Williams, o fostă elevă a ei: „Uneori spunea: «Gata, le-am oprit! Sunt prea ocupată! Sunt prea ocupată!» Și flutura din mână“.

*

A vedea tipare acolo unde acestea nu există este o afecțiune cunoscută sub numele de *apophenia*. Descoperirea unui sens acolo unde de fapt nu există niciunul este o definiție clară a nebuniei. (Eticheta aceasta a fost pusă în 1958 de Klaus Conrad, un neurolog german, care a descris originile schizofreniei.) Dar realizarea de conexiuni pe baza a ceea ce vedem, auzim sau visăm este practic